

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์
**Factors Effecting Public Participation in Organizing the Local
Development Plans of Sa-ardchaisri Subdistrict Administrative
Organization, Don Chan District, Kalasin Province**

ชุตีพงศ์ สารขันธุ์,
เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา และ สิทธิพร สุนทร
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
**Chutipong Sarakhan,
Sauwaluck Nikornpittaya and Sitthiporn Soonthorn**
Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : thantikan22@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 2) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 353 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติสัมประสิทธิ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง โดยวิธี Enter

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม ทั้ง 4 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยสิ่งแวดล้อม สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ร้อยละ 72.30 มีค่า R² เท่ากับ .723 มีค่า F เท่ากับ 227.333 และมีค่า Adjusted R² เท่ากับ .720

* วันที่รับบทความ : 12 มีนาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 28 เมษายน 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 2 พฤษภาคม 2566

Received: March 12 2023; Revised: April 28 2023; Accepted: May 2 2023

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม; การมีส่วนร่วมของประชาชน; แผนพัฒนาท้องถิ่น

Abstracts

The purpose of this study was to study 1) the level of factors affecting people's participation in the preparation of local development plans; 2) the level of people's participation in the preparation of local development plans; public participation in the preparation of local development plans and and 3) the necessary factors for these needs perhaps in local development plans. which is a quantitative research. The research tools were questionnaires. The sample group used in the research were 353 people aged 18 years and over who had the right to vote in the Sa-ad Chaisri Subdistrict Administrative Organization, Don Chan District, Kalasin Province, The statistic used were frequency distribution, average, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and Enter multiple regression.

The results of the research were as follows: 1) The level of factors affecting people's participation in the preparation of local development plans. Overall, it was at a high level. 2) The level of people's participation in the preparation of local development plans. Overall, it was at a high level, 3) Factors affecting people's participation in the preparation of local development plans of Sa-ad Chaisri Subdistrict Administrative Organization, Don Chan District, Kalasin Province. political factors communication factor environmental factors The dependent variable was able to explain the participation of the people in the preparation of the local development plan of the Sa-ad Chaisri Sub-District Administrative Organization, Don Chan District, Kalasin Province at 72.30 percent with an R^2 value of .723, an F value of 227.333 and an Adjusted value. R^2 equals .720,

Keywords: Factors Effecting Public Participation; Public Participation; Local Development Plan

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วไป ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดการบริการสาธารณะในการพัฒนาตำบลในด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม โดยมีหน้าที่ที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายกำหนดไม่ว่าจะเป็น บำรุงศิลปจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็กเยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการ ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ป้องกันและระงับโรคติดต่อ รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและการปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ทางราชการมอบหมาย นอกจากหน้าที่ที่ต้องทำดังกล่าวแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบล ยังอาจจัดกิจกรรมในเขตของตน เช่น การให้มีตลาดทำเทียบเรือและข้ามฟาก การหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็น

สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน การบำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร การให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์การส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว การให้มีและบำรุงรักษาสถานที่ประชุม การกีฬาการพักผ่อนหย่อนใจและสาธารณะ การให้มีและการบำรุงรักษาทางระบายน้ำ การให้และบำรุงรักษาการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น การเกษตร การให้น้ำเพื่ออุปโภคบริโภค และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพาณิชย์ ในด้านความรับผิดชอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะรับผิดชอบดำเนินการให้เป็นตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยประธานกรรมการบริหารจะเป็นผู้แทนขององค์การบริหารส่วนตำบล และมีพนักงานส่วนตำบลเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำขององค์การบริหารส่วนตำบล อีกด้วย (องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี, 2564 : 1)

นอกจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 แล้ว พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. ได้ให้แนวทางสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลว่าจะต้องมีพัฒนาโดยกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ จะต้องเร่งกำหนดทิศทางหรือจุดมุ่งหมายในการพัฒนาท้องถิ่นให้ชัดเจน โดยการพัฒนาดังกล่าวครอบคลุมในทุกด้าน และที่สำคัญต้องสามารถแก้ปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนสะท้อนปัญหาของตำบลเพื่อให้เกิดกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ได้กำหนดแนวทางให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้มีแนวทางในการพัฒนาที่ชัดเจน ให้ตรงตามทิศทางกำหนด ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องมาจากความต้องการและปัญหาของประชาชนในพื้นที่ โดยใช้แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการตอบสนองความต้องการและปัญหาของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอและนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น อีกทั้งเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบล (องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี, 2564 : 1)

องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 เป็นรูปแบบของการปกครองที่เกิดจากการกระจายอำนาจการปกครองเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองเพื่อตอบสนองต่อการแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง คือ การจัดทำแผนพัฒนาตำบลแบบมีส่วนร่วม แผนพัฒนาท้องถิ่นจึง

เป็นเครื่องมือขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี ในการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของประชาชน เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา การกำหนดภารกิจและแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและการจัดทำแผนจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายได้จะต้องมีส่วนร่วมจากประชาชนในการสะท้อนปัญหาต่างๆ ในหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเป็นลักษณะร่วมเป็นประชาคม คือ เป็นความรู้สึกร่วมและผูกพันร่วม ของประชาชนสมาชิกกลุ่ม สมาชิกองค์กรในองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น ตลอดจนมีความต้องการที่จะร่วมกำหนดอนาคตและแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกัน วางแผน ร่วมปฏิบัติ ติดตามผล ตลอดจนร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลจะมีขั้นตอนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 แต่ในทางปฏิบัติการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนหรือการดำเนินการตามขั้นตอน ในระเบียบยังคงไม่ได้รับการปฏิบัติตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงพบปัญหาการจัดทำโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งบางโครงการ/กิจกรรม ไม่ตรงตามความต้องการของประชาชน ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรีได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

1. **ประชากรในการวิจัย** ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 3,000 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี, 2564 : 1)

2. **กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย** ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 353 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973 : 727) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามระดับชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มประชากรเป็นหมู่บ้าน (ทุกหมู่บ้าน) ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ แล้วสุ่มตัวอย่างจากทุกระดับชั้น จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก ผู้วิจัยใช้การจับสลากโดยเขียนชื่อประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรีใส่ลงในกล่องจนครบ แล้วจับสลากขึ้นมาทีละใบบันทึกไว้ ม้วนสลากแผ่นเดิมใส่ลงในกล่องเดิมเพื่อที่จะให้โอกาสถูกเลือกทุกคนเท่ากันแล้วจับสลากขึ้นมาใหม่ กรณีหยิบได้ชื่อเดิมนำไปใส่ลงในกล่องเดิมแล้วจับขึ้นมาใหม่อีกครั้ง ดำเนินการเช่นนี้จนได้กลุ่มตัวอย่างครบ 353 คน

3. **เครื่องมือการวิจัย** ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย มีลักษณะปลายปิด โดยแบ่งออกเป็น ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ลักษณะเป็นแบบสำรวจ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรีอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 4 ปัจจัย ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 4 ด้าน ลักษณะของข้อคำถามในตอนที่ 2-3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยผู้วิจัยได้การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และเนื้อหาของวิจัย สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง และนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา การวัดผลประเมิณผล และภาษา โดยหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยวิธีพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence หรือ IOC) และดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือ ด้วยการทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 40 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของ Cronbach's Alpha

Coefficient

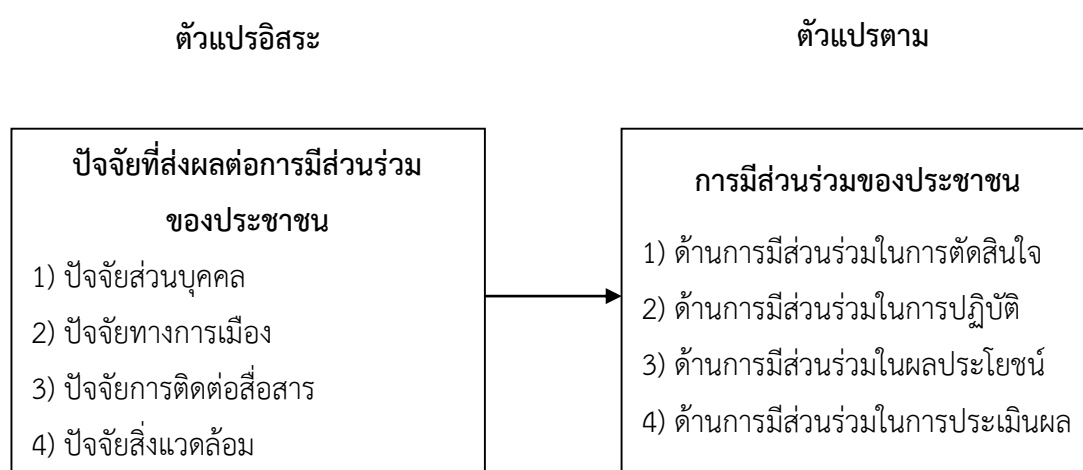
ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.942

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ 2) การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี ผู้วิจัยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยใช้สถิติการหาความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 4) การวิเคราะห์ทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้วิจัยใช้ การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) โดยวิธี Enter โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนจากแนวคิดของ Andrew and Stiefel (1980 : 19) สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนตำบลสะอาดไชยศรีอำเภอดอนจาน จังหวัด กาฬสินธุ์	($\bar{X}$)	(SD)	การแปลผล
1. ปัจจัยส่วนบุคคล	3.48	0.98	มาก
2. ปัจจัยทางการเมือง	4.00	0.82	มาก
3. ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร	4.05	0.66	มาก
4. ปัจจัยสิ่งแวดล้อม	3.57	0.96	มาก
โดยรวม	3.78	0.92	มาก

จากตารางพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรีอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีส่วนร่วมในระดับมาก 4 ปัจจัย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 4.05$) ปัจจัยทางการเมือง ($\bar{X} = 4.00$) ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.57$) และปัจจัยส่วนบุคคล ($\bar{X} = 3.48$)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์	($\bar{X}$)	(S.D.)	การแปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.73	0.82	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	3.75	0.98	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.97	0.85	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.96	0.89	มาก
โดยรวม	3.85	0.89	มาก

จากตารางพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีส่วนร่วมในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.97$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.96$) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.75$) และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.73$)

3. ค่าอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 3 ค่าอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม

ตัวแปร	Regression Coefficient (Enter)			
	B	Beta	t	Sig
ปัจจัยส่วนบุคคล (X1)	-.294	-.251	-5.709	.000*
ปัจจัยทางการเมือง (X2)	.079	.087	1.772	.077
ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร (X3)	.433	.467	9.892	.000*
ปัจจัยสิ่งแวดล้อม (X4)	.464	.545	9.418	.000*
ค่าคงที่ (Constant)	-	1.153	-	-

Multiple R	-	.850	-	-
R ²	-	.723	-	-
Adjusted R ²	-	.720	-	-
F	-	227.333	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางพบว่า ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ร้อยละ 72.30 มีค่า R² เท่ากับ .723 มีค่า F เท่ากับ 227.333 และมีค่า Adjusted R² เท่ากับ .720 สามารถเขียนสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังต่อไปนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ } Y = 1.153 + -.294X_1 + .079X_2 + .433X_3 + .464X_4$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน } Z_r = .545Z_4 + .467Z_3 + .087Z_2 + -.251Z_1$$

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรีต้องมีการสื่อสารโดยการให้ข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นและความก้าวหน้าของท้องถิ่น ข่าวสารเกี่ยวกับแผนงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำลังทำอยู่และกำลังจะทำในอนาคต การรับรู้ข่าวสารด้านนโยบายและกระบวนการทำงาน และการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เสนอแผนงาน/โครงการ ปัญหาความต้องการ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในรูปแบบต่างๆ เป็นตัวสนับสนุนหรือปัจจัยที่จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกุล

โพธิ์เงิน (2563 : 181) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ปานะพิพัฒน์ (2564 : 348) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ภาวะผู้นำ ความผูกพัน ความมั่นคง การรับรู้ข่าวสาร ด้านความสามัคคี ด้านการมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการควบคุมแผน ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านการประเมินแผน ด้านการกำหนดแผนและด้านการปฏิบัติตามแผน

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ มีฐานะเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รับรู้ และอยู่ในสถานการณ์เช่นเดียวกับประชาชน ย่อมทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหา และช่วยเหลือประชาชนได้ดีกว่าหน่วยงานอื่น และยังเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความต้องการได้อย่างเต็มที่ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน จึงส่งผลให้สามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน สามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประยงค์ พุทธา (2557 : 83-84) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอมือ จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอมือ จังหวัดนครพนม โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพัตร วัชรอัครกุล (2557 : 66-67) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สราวุธ สืบเพ็ชร (2562 : 124-126) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ร้อยละ 72.30 มีค่า R^2 เท่ากับ .723 มีค่า F เท่ากับ 227.333 และมีค่า Adjusted R^2 เท่ากับ .720 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นว่าปัจจัยซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางการเมืองนั้นส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการร่วมจัดทำแผนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยอาจจะเห็นว่าการเข้าร่วมสิ่งแวดล้อมหรือสภาพแวดล้อมต่างๆ ข่าวสาร กระบวนการติดต่อสื่อสารระหว่างองค์กรกับประชาชน และคุณลักษณะส่วนตัวของประชาชนที่ยังขาดความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการแสดงความคิดเห็น แสดงความต้องการ และเข้าร่วมการประชุมในการจัดทำแผน เพราะเห็นว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง มองว่าการพัฒนาชุมชนเป็นหน้าที่ของภาครัฐ อีกทั้งสภาพปัญหาของแต่ละหมู่บ้านมีสภาพปัญหาที่ต่างกัน จึงอาจส่งผลให้ประชาชนแต่ละหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมต่างกัน สอดคล้องกับ Singh (1979, อ้างถึงใน ตะวัน ตระการฤกษ์. 2552 : 43) ได้สรุปผลวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางสังคมไว้ว่า มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดระดับการมีส่วนร่วมทางสังคม ได้แก่ อายุ เพศ สุขภาพ ระยะเวลาอาศัยในชุมชน ระยะห่างของการตั้งบ้านเรือน ขนาดของครอบครัว มาตรฐานทางสังคมของประชาชน ระดับการศึกษา ระดับความเป็นอยู่ การครอบครองที่ดิน ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เชื้อชาติและสัญชาติ พื้นเพทางครอบครัว ลำดับชั้นทางสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล การปรับตัวทางสังคม ความสนใจ ความเฉลียวฉลาด การอบรมทางพฤติกรรม ทศนคติ ข่าวสารและการติดต่อสื่อสาร ความเชื่อศาสนา ค่านิยมทางสังคม ความเชื่อในตนเอง ความเชื่อและการแสดงออกทางพฤติกรรม ความพึงพอใจ การเป็นผู้นำ และการตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธนฤต โพธิ์เงิน (2563 : 191) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านปัจจัยสนใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ปัจจัยด้านแรงจูงใจและด้านการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วราภรณ์ ปานะพิพัฒน์ (2564 : 351) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านภาวะผู้นำ ด้านความผูกพัน ด้านการรับรู้ ข่าวสาร ด้านความสามัคคี ด้านการมีส่วนร่วมและปัจจัยด้านความมั่นคง ส่งผลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานีทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ควรสนับสนุนให้ประชาชน ทุกเพศ ทุกช่วงอายุ ทุกกลุ่มอาชีพ ในตำบลสะอาดไชยศรีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น 2) ปัจจัยทางการเมือง ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เสนอแผนงาน/โครงการ ปัญหาความต้องการ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 3) ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร ควรมีการแจ้งข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นและความก้าวหน้าของท้องถิ่น ข่าวสารเกี่ยวกับแผนงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำลังทำอยู่และกำลังจะทำในอนาคต การรับรู้ข่าวสารด้านนโยบายและกระบวนการทำงาน 4) ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ควรให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

2. จากผลการวิจัยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นผ่านตัวแทนหมู่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล เพราะประชาชนเป็นบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ยอมรับรู้ถึงปัญหาและความต้องการของชุมชนมากที่สุด และนำมากำหนดเป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาตำบล เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างตรงจุด 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ควรคัดเลือกตัวแทนประชาชนเข้ามาเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มากขึ้น 3) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับงานด้านการแก้ปัญหาความยากจน เช่น สนับสนุนด้านผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ติดเชื้อเอชไอวีให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการสร้างโอกาสและความเข้มแข็งให้แก่คนยากจน และคนในชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลว่าโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นว่าสอดคล้องกับแนวทางกำหนดไว้หรือไม่ เพื่อเป็นการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและประเมินความคุ้มค่าของโครงการ

3. จากผลการวิจัยปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร และปัจจัยสิ่งแวดล้อม มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล สะอาดไชยศรีอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล สะอาดไชยศรีควรสนับสนุนปัจจัยเหล่านี้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และศึกษาปัจจัยเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สามารถตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรบุคคล เพื่อนำไปวางแผนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาความต้องการของท้องถิ่นและสาเหตุของปัญหาหรือความต้องการของประชาชน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์
3. ควรมีการศึกษากิจการ/โครงการเกี่ยวกับงานด้านการแก้ปัญหาความยากจน ด้านสาธารณสุข โภชนา การศึกษา ศาสนา กีฬาและเยาวชน เพื่อให้เป็นแผนที่สามารถแก้ไขปัญหาท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- ตะวัน ตระการฤกษ์. (2552). *การมีส่วนร่วมของราษฎรอาสาในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสาคร*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธนกฤต โพธิ์เงิน. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*. 5 (10), 181-195.
- ธนพัธ วรทัตกรกุล. (2557). *การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประยงค์ พุทธา. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
- วรารณ ปานะพิพัฒน์. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สรารุส สืบเพ็ชร และสิทธิพร สุนทร. (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอประทีพ จังหวัดชุมพร*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี. (2564). รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล. กาฬสินธุ์: ศูนย์ประสานงานการเลือกตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี.

องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี. (2564). แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2565-2570. กาฬสินธุ์: งานนโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี.

Andrew, P. C. and Stiefel, M. (1980). *Inquiry into participation: A research approach*. Geneva : United Nations Research Institute for Social Development.

Yamane, Taro. (1973). *Statistics an Introductory Analysis*. 3rd ed. New York : Harper & Row.